

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

BOKOD

.....
Község Önkormányzata

2018-2023
2018.november

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlőség.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	50
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési terve (HEP IT)	53
1. A HEP IT részletei	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	53
A beavatkozások megvalósítói	53
Jövőképünk.....	53
Az intézkedési területek részletes kifejtése	54
2. Összegző táblázat-	55
3. Megvalósítás	59
A megvalósítás előkészítése	59
A megvalósítás folyamata	60
Monitoring és visszacsatolás.....	60
Nyilvánosság.....	60
Érvényesülés, módosítás	61
4. Elfogadás módja és dátuma	63

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bokod Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más -ezzel összefüggő dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bokod valószínűsíthetően már honfoglalás kori település, mivel határfaluként szerepel egy Árpád által, Elődnek adományozott ajándéklevelén.

A településen történt ásatások során késő bronzkori (ie.XI-VIII - század) leletek kerültek elő (kardok, lándzsák, kések, sarlók, balták).

Az első írásos említése 1146-ból származik. 1326-ban Károly Róbert innen származó jegyzőjének, Bokodi Györgynek a nevében került elő a település neve. Kedvelt vadászterülete volt Nagy Lajos királynak, közel volt a faluhoz Gerecsér nevű vadászkastélya, később Gerecsér vár néven vált ismertté, melynek ma már csak alig látható nyomai vannak. Albert király halála után ebben a várban szállt meg 1439-ben a megözvegyült Erzsébet királyné és fia V. László. Kíséretében volt Kottaner Ilona a Visegrádról ellopott koronával. Innen indultak tovább a székesfehérvári koronázásra. A falut és környezetét később Rozgonyi István kapta zálogba, 1440-ben Rozgonyi Istvánné, 1446-ban pedig Rozgonyi Jánosé lett.

A XVI. század közepén, a török pusztításnak köszönhetően lakatlanná vált a falu. 1606-ban – a zsitvatoroki békét követően telepedett le a községben hét nemes katona. 1642-ben Bokod új jobbágyokat kap, jobbára szlávokat. 1689-ben Szécsény György, esztergomi érsek kiadja a Faluszálló levelet, amelynek következtében tótokkal és németekkel gyarapszik a település.

A 18. században az Esterházyak a Felvidékről katolikus szlovákokat telepítettek Bucudra vagyis Bokodra.

Érdekesség Bokod településéről, hogy Magyarországon elsőként itt természetek burgonyát.

A községben található műemlékek: a késő barokk stílusban, 1701-ben épült evangélikus templom, mely valószínűleg Fellner Jakab tervei alapján épült, valamint az 1779-ben emelt római katolikus és az 1794-ben készült református templom.

A közeli erdőkben található a majd ezeréves vértesszentkeresztii apátság romjai. A környék turistaútvonalai a természetjáróknak igazi kihívást jelentenek.

Bokod a XX. században a környező településekkel együtt kapcsolódott be a szénbányászatba, mely hosszú időn keresztül megélhetést biztosított az itt élő embereknek.

A falu határában építették fel a Vértesi Hőerőművet, ami számára egy jelentős nagyságú (130 hektár) hűtőtavat kellett létrehozni. Ez a Bokodi-hűtőtó vagy, ahogy a helyiek mondják az Erőmű-tó. Az erőmű működésének 2016. évben történt megszüntetése óta a tó jelentős változáson esett át, elvesztette korábbi funkcióját – korábban hűtőtóként működött – sajnos 2017. évben már befagyott. Ezen folyik keresztül a Császár községtől délre eredő Által-ér, mely Dunalamásnál torkollik a Dunába. A tó nemcsak az erőmű számára volt fontos, hanem a horgászat szerelmeseinek is kedvező lehetőséget biztosított. Ez utóbbi lehetőség továbbra is adott, jelentős horgászparadicsom bontakozott ki az elmúlt időben.

Bokod község Magyarország Közép-dunántúli régiójában, az Oroszlányi Kistérségben fekvő település. A helység Komárom-Esztergom Megyében a Vértestől észak-nyugatra, az Által-ér völgyében helyezkedik el. A Dunántúli-középhegységnek és a Bakorynak összekötő tagja. Mintegy 2220-an lakják, teljes közigazgatási területe 2991,525 ha; melynek 36 %-a a Vértesi Natúrparkhoz tartozik. Megállapítható, hogy Bokod 2016. évi lakónépessége 2167, 2017-ben pedig 2242 fő volt, ami növekedés mutat az előző évi adathoz képest. A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

Az állandó népesség száma a 2014.-ben 2171 fő volt, – mely alapján a közös hivatalok kialakítását és az önkormányzatok finanszírozását is szabályozták-. Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

A népesség alakulására magyarázatot ad az egyre növekvő öregedési index. Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, és a település elöregedő. Az elöregedő település helyzete legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy az idősök fokozottabb ellátására van szükség.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Állandó népesség száma	2167 fő
nő	1099 fő 50,72 %
férfi	1068 fő 49,28 %
0-2 évesek	57 fő 2,63 %
0-14 éves nők	136 fő 6,28 %
0-14 éves férfiak	152 fő 7,01 %
15-17 éves nők	37 fő 1,71 %
15-17 éves férfiak	27 fő 1,25 %
18-59 éves nők	625 fő 28,87%
18-59 éves férfiak	685 fő 31,61 %
60-64 éves nők	76 fő 3,51 %
60-64 éves férfiak	75 fő 3,46%
65 év feletti nők	225 fő 10,38 %
65 év feletti férfiak	129 fő 5,95%

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	2046	bázis év
2013	2042	99,8%
2014	2064	101,1%
2015	2034	98,5%
2016	2033	100,0%
2017		0,0%

Állandó népesség száma 2016

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú lakosok száma (fő) állandó száma (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	315	279	112,90%
2013	328	285	115,09%
2014	346	294	117,69%
2015	348	287	121,25%
2016	354	288	122,92%
2017			

A program készítésének idején már tapasztalható, hogy az idős lakosság elhalálózásával megüresedő ingatlanokat betelepülő fiatal párok, családok vásárolják fel és ezzel megindult a település elöregedésének visszafordulása, amit sajnos a rendelkezésre álló statisztikai adatok még nem tükröznek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó odavándorlás (TS 0601) jellegű	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)

2012	33	49	-16	-7,4
2013	34	41	-7	-3,3
2014	67	42	25	11,52
2015	52	63	-11	-5,08
2016	60	52	8	3,69
2017	-	-	-	-

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	16	24	-8
2013	19	26	-7
2014	17	25	-8
2015	18	25	-7
2016	23	27	-4
2017	-	-	-

Értékeink, küldetésünk

Kiemelkedő történelmi értékeink a több mint 200 éves templomok, amelyek a három történelmi egyházat képviselik. Ma is aktívan működnek és részt vesznek a község hétköznapi életében. További kulturális értékünk a nagy hagyományokkal rendelkező hímző szakkör, a felújított Tájház és berendezései utalnak a régi hagyományokra. Az emlékhelyek, emlékművek, kopjafa és a temetőben nyugvó, kiemelkedő munkát végző híres elődeink síremlékei szintén Bokod Község történelmi értékei. Küldetésünk, megőrizni elődeink hagyományait, tisztességét, a települési összefogás és összetartozás folyamatos erősítése. Célunk olyan fiatalok nevelése, akik a modern kor mellett méltón büszkék őseikre és őrzik hagyományainkat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bokod település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot.

Gyermekjóléti és szociális ellátás

A szociális ellátás körében az önkormányzat továbbra is feladatának tekinti a szociális biztonság feltételeinek megteremtését. Ehhez – lehetőségeihez mérten – a pénzügyi feltételeket költségvetésében biztosítja. Megkülönböztetett figyelmet fordít arra, hogy a településről anyagi okból egyetlen gyermeket se kelljen családjából kiemelni és intézetben elhelyezni. Ennek érdekében az önkormányzati hivatalnak napi kapcsolatot kell tartani a nevelési-oktatási intézmények vezetőivel, a védőnővel és a gyermekjóléti szolgálattal, a jelzőrendszer résztvevőivel.

Egészségügyi alapellátás

A közelmúltban átadott Egészségház a mai kornak megfelelő feltételeket biztosít, melyben háziorvosi, fogorvosi, védőnői feladatok kerülnek ellátásra.

Ezen a területen további feladatok:

- különböző szűrőprogramok rendszeresebbé tétele
- egy községi Egészség-hét megszervezése

A nevelés-oktatás területe

Kiemelten fontos a település számára, hogy az itt élő gyermekek a jövőben is helyben járhassanak általános iskolába és továbbra is magasszínvonalú képzési tevékenység valósuljon meg. Ennek érdekében a következő célok kerültek meghatározásra:

- A nevelési-oktatási intézmények hatékony és takarékos működtetése a minőség biztosítása jegyében.
- Az elhasználódott, korszerűtlen eszközök folyamatos cseréje.
- A nevelési-oktatási intézményekben folyó szakmai tevékenység intézményfenntartó által végzett ellenőrzések, mérések figyelemmel kísérése.
- Felnőttoktatási lehetőségek biztosítása, az átadás előtt álló Ifjúsági és Közösségi Házban.

Ifjúság

Az ifjúsággal való törődés a fejlődés másik záloga. Ezen a téren feladataink:

- A fiatalok élet-, és közösségi terének minél teljesebb biztosítása.) Ifjúsági és Közösségi Ház létesítése)

- A felsőoktatási intézményekben tovább tanulók, szociálisan rászorulóknak támogatása a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszeren keresztül.

Vállalkozásfejlesztés

Kiemelt cél a munkahelyteremtés, az élhető település megteremtése. Ennek érdekében a következő lépések megtétele elengedhetetlen.

- Iparterület kialakítása (folyamatban van)
- Vállalkozóbarát környezet kialakítása
- Mindenki számára egyenlő vállalkozói feltételek biztosítása.
- A munkahelyteremtés lehetőségeinek elősegítése.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Mélyszegénységben élők támogatást célzó szabályozások:

Az önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendelet alapján az alábbi támogatások biztosítására van lehetőség. Rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a személy, aki önmaga, vagy családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorul. Valamint Települési támogatásban részesíthető a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz történő hozzájárulással az a személy, akinek

- a. a megélhetését veszélyezteti az általa lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartása, és
- b. a családjában az egy főre számított havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, egyedülálló esetében annak 200 %-át.

(2) A települési támogatás a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújt támogatást.

(3) A települési támogatás egy hónapra jutó összege a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének

- a. 20%-a a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50 %-át el nem érő egy főre jutó jövedelem esetén,

- b. 15 %-a a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 100 %-át el nem érő egy főre jutó jövedelem esetén,
- c. 10 %-a a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át el nem érő egy főre jutó jövedelem esetén,
- d. 5 %-a a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át el nem érő egy főre jutó jövedelem esetén azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

a támogatásokat a Bokod Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015. (I.30.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendelet szabályozza.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat a költségvetés tervezése során, az anyagi lehetőségeinek korlátai között, figyelembe veszi az esélyegyenlőség biztosításához szükséges támogatási és programfinanszírozási lehetőségeket, továbbá a fejlesztések tervezése során gondot fordít a közszolgáltatások akadálymentes megközelíthetőségére.

Gazdasági program-a képviselő-testület a gazdasági program készítése során figyelemmel lesz a helyi esélyegyenlőségi tervben megfogalmazásra kerülő intézkedések végrehajtásához szükséges gazdasági környezet kialakítására.

Településfejlesztési koncepció-a település közigazgatási területe fogalmaz meg átfogó stratégiai célkitűzéseket a település jövőbeni kialakítására vonatkozóan.

Településszerkezeti terv-felülvizsgálata vagy módosítása az országos és térségi érdekek, továbbá a szomszédos települések alapvető jogainak figyelembevételével történik, amely a település térbeli kialakítását, elrendezését, a területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges infrastrukturális elemek elrendezését, a fejlesztések irányát és a védendő környezet meghatározását szolgálja.

Településrendezési terv –a településszerkezeti tervben foglaltak figyelembevételével, helyi rendeletben részletes szabályokat fogalmaz meg a településrendezés végrehajtása, az élhető környezet kialakítására és fenntartására vonatkozóan.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2013. március 1. napján megalakult Bokodi Közös Önkormányzati Hivatal, amely a Bokodi székhelyen és Dadi telephelyen látja el az önkormányzati, közigazgatási, helyi feladatokat. A működési rend továbbra is alkalmas arra, hogy a lakossághoz legközelebbi szinten intézzük a polgárok közigazgatási ügyeit.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A település szempontjából talán a legfontosabb a lakónépesség és az állandó népesség számának alakulása. Bokod esetében ez a két mérőszám kedvezően alakul, növekvő tendenciát mutatnak.

A HEP elkészítése érdekében a jogszabályban foglalt kötelező adattartalomra kiterjedő adatgyűjtés megtörtént. Az adatgyűjtéshez számos forrás került felhasználásra, amelyek minden esetben megjelölésére kerültek a táblázatok alatt. Az adatokra általában jellemző, hogy a HEP készítésekor még nem állnak rendelkezésre 2017. évi adatok teljeskörűen, így a 2012-2016 év i adatok kerültek figyelembevételre.

Az idő rövideje miatt a helyi adatgyűjtés csupán a kötelező adattartalomra korlátozódott. A felülvizsgálatokkor azonban érdemes lehet kérdőíves módszerrel, megkeresésekkel további adatokat gyűjteni a településen élőkől. Ezzel még részletesebben kerülhetnek a problémák megállapításra, ezzel még fontosabb, szükségszerűbb intézkedéseket lehet megtenni az esélyegyenlőség érdekében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoportokhoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó szabályok az egyes ellátások esetében eltérően definiálják a jövedelmi és vagyoni helyzetet, így erre vonatkozó adatgyűjtés nem indokolt. Ennél sokkal átfogóbb képet kapunk a település helyzetéről a foglalkoztatottsági adatokból.

Bokodon nem jellemző a mélyszegénységben élő lakosság nagyobb aránya. Az elvéve egy-egy ilyen kategóriába sorolható személy helyzetének javítását az önkormányzat a pénzbeli és természetbeni segítségnyújtással, fokozott odafigyeléssel igyekszik javítani.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

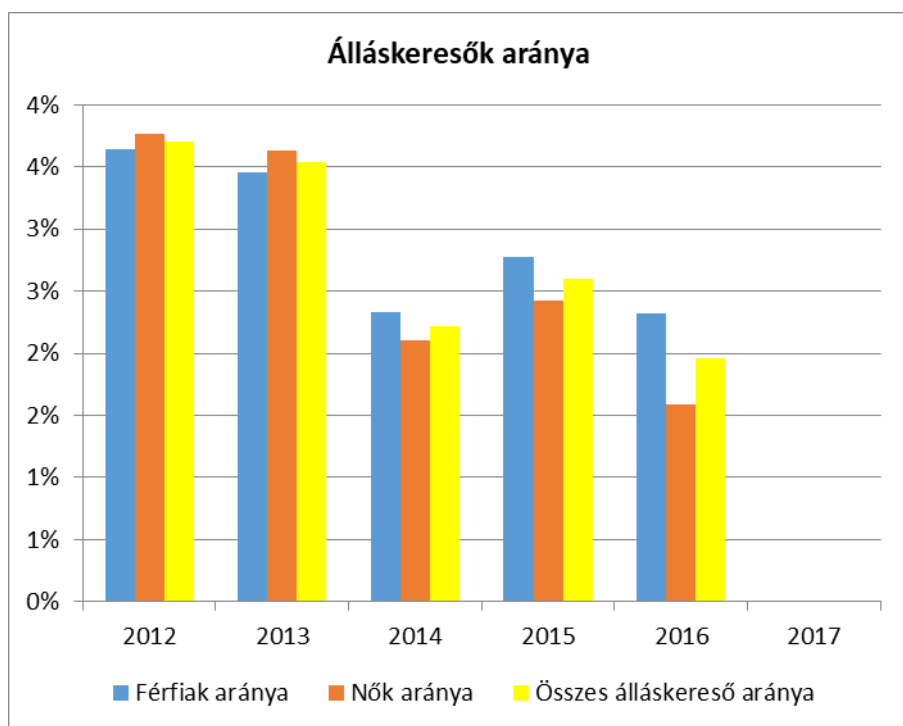
- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Látható a vizsgált időszakban, hogy Bokod esetében, hogy a 15-64 év közötti lakónépesség folyamatosan csökken. Sajnos a városok kiemelkedően jobb infrastruktúrája, és szélesebb körű lehetőségei miatt ma Magyarországon sok községben probléma a fiatalok elvándorlása, A nyilvántartott álláskeresők száma a 2012-höz képest 2016-ra jelentősen csökkent, az évenként csökkenő tendenciát mutat.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	796	763	1 559	29	3,6%	28,75	3,8%	58	3,7%
2013	788	744	1 532	27,25	3,5%	27	3,6%	54	3,5%
2014	782	749	1 531	18,25	2,3%	15,75	2,1%	34	2,2%
2015	785	744	1 529	21,75	2,8%	18	2,4%	40	2,6%
2016	777	738	1 515	18	2,3%	11,75	1,6%	30	2,0%
2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

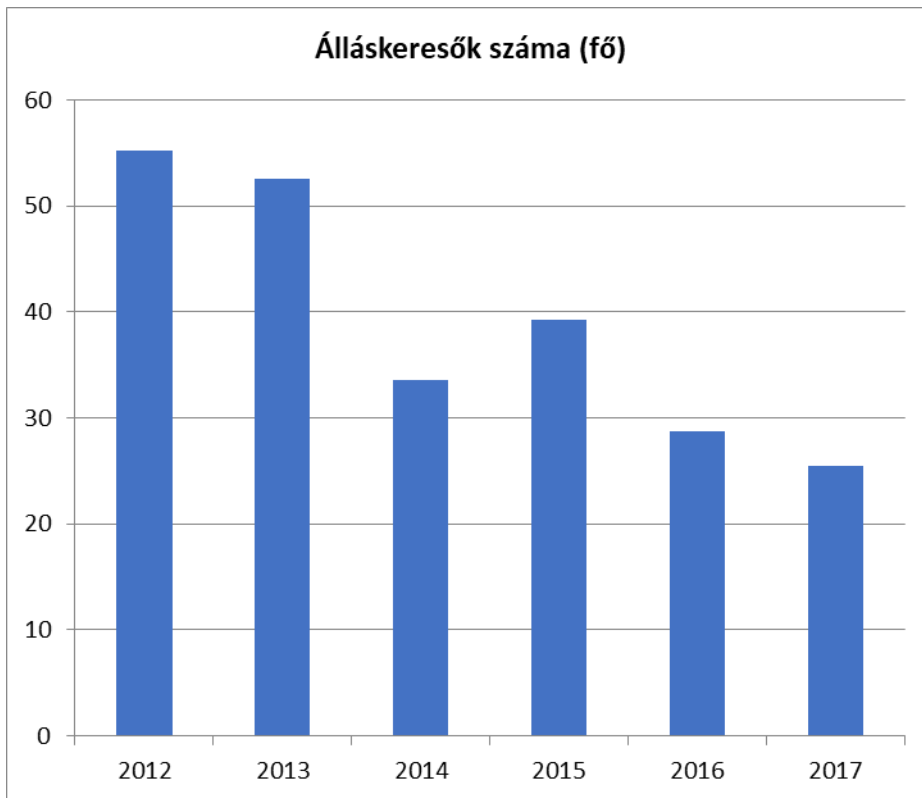
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		55	53	34	39	29	26
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	12,75	8,75	4,75	6	2,25	0,75
	%	#ÉRTÉK!	16,7%	14,2%	15,3%	7,8%	2,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	9,5	4,75	4,25	2,75	3	2,75
	%	-	9,0%	12,7%	7,0%	10,4%	10,8%
30-34 év (TS 1005)	Fő	4,75	5	4,5	4,75	1,5	1,5
	%	-	9,5%	13,4%	12,1%	5,2%	5,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	6	6,25	2,75	4,5	4,25	3,75
	%	-	11,9%	8,2%	11,5%	14,8%	14,7%
40-44 év (TS 1007)	Fő	6,75	7	1,5	3,25	3,75	1,75
	%	-	13,3%	4,5%	8,3%	13,0%	6,9%
45-49 év (TS 1008)	Fő	4,75	6	4	8,5	4	3,75
	%	-	11,4%	11,9%	21,7%	13,9%	14,7%
50-54 év (TS 1009)	Fő	5,75	9,5	5,75	3	4,25	2,25
	%	-	18,1%	17,2%	7,6%	14,8%	8,8%
55-59 év (TS 1010)	Fő	5	4,5	4,5	3,5	3,25	3,75
	%	-	8,6%	13,4%	8,9%	11,3%	14,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	-	0,75	1,5	3	2,5	5,25
	%	-	1,4%	4,5%	7,6%	8,7%	20,6%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy legkisebb arányban (nincsenek) a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben szerepel, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben, vagy felsőoktatásban vesz részt.

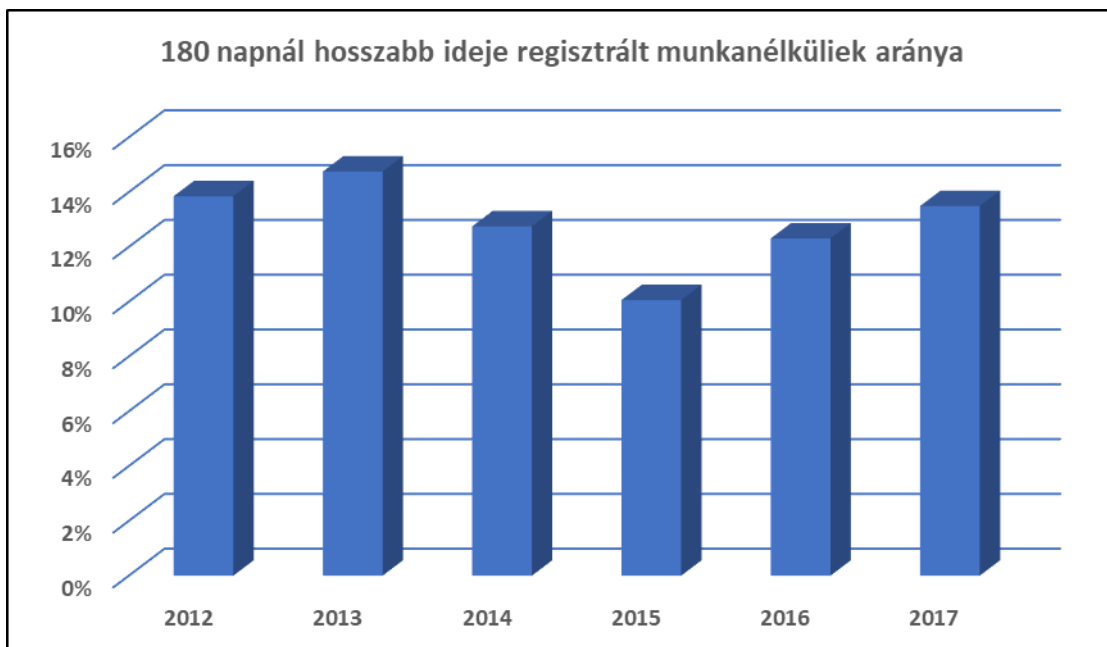
A vizsgált időszakban bár az álláskeresők száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján 50 év feletti lakosság arányának tükrében az növekedett. Kiugró növekedés tapasztalható a 61 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, általánosságban megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok keretében történő foglalkoztatással igyekszünk ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítunk álláslehetőséget számukra.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	13,85	9	12	21	42,9%	57,1%
2013	14,75	4,00	3,00	7	57,1%	42,9%
2014	12,75	2	4	6	33,3%	66,7%

A fenti számadatokból látható, hogy a nemek közti megoszlás közel azonos volt a munkanélküliek között az elmúlt öt évben. A 180 napnál régebben regisztráltak között a férfiak aránya magasabb lett, az öt év összesített adatát tekintve 16,6 %-kal több volt a férfi.

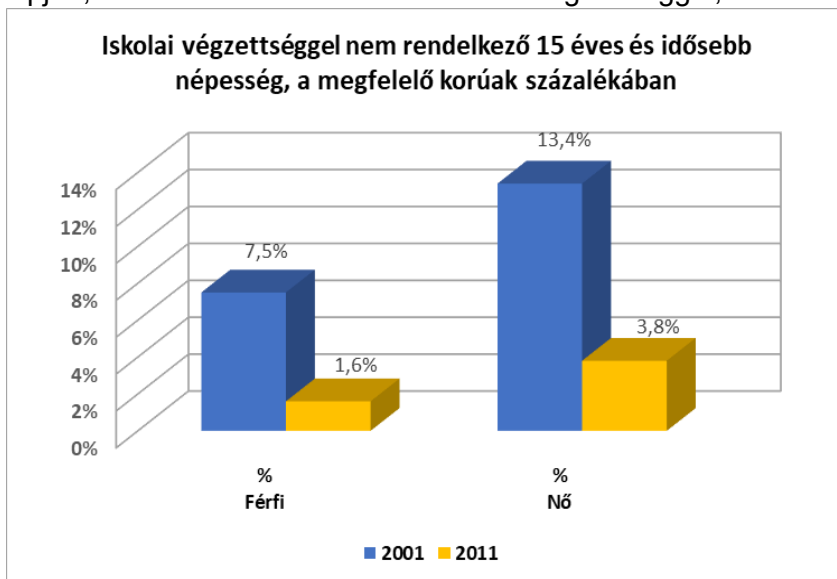

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,5%	86,6%	7,5%	13,4%
2011	98,4%	96,2%	1,6%	3,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A táblázatból jól látszik, hogy jelentősen emelkedett a 8. osztályt elvégzettek száma, az adatok alapján, több férfi nem rendelkezik iskolai végzettséggel, mint nő.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	58	1	1,7%	15	26,0%	41,75	72,3%
2013	54	2	3,7%	15,5	28,6%	36,75	67,7%
2014	34	0,75	2,2%	10,5	30,9%	22,75	66,9%
2015	40	1	2,5%	12,75	32,1%	26	65,4%
2016	30	-	-	9,5	31,9%	20,25	68,1%
2017	32	1	1,6%	8,75	27,8%	22,58	71,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázatban látható, hogy 2013. és 2017. között a nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása kis mértékben, de átalakult a kiinduló 2012. év adataihoz képest. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya csökkenő tendenciát mutat, a munkanélküliek nagy %-a tartozik ebbe a csoportba

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
		Fő	%
2012	-	-	-
2013	-	-	-
2014	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	-	-	-

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középszintű tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-

Felnőttoktatásban résztvevőkről adattal nem rendelkezünk, valamint felsőfokú intézményekben tanuló roma fiatalokról sincsenek adataink. Középfokú felnőttoktatásra a vonzáskörzetben nyílik lehetőség, azonban a bokodi tanulók létszámáról a statisztikák nem tartalmaznak elkülönített adatot.

c) közfoglalkoztatás

Bokod Községben kis számban vannak jelen a közfoglalkoztatásba bevonhatók. A kiválasztásuk arra tekintettel történik, hogy mindenki lehetőséget kaphasson a munkára. Éves szinten átlagosan 3-8 fő foglalkoztatására kap Bokod lehetőséget. Közöttük az esélyegyenlőség megteremtése biztosított, nem csak az Önkormányzatunk, hanem a közeli foglalkoztatók által is. Még az erdészethez is felvesznek például nőket is, akikről az a társadalmi megítélés, hogy nehéz fizikai munkavégzésre nem alkalmasak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A KEM KH Oroszlányi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályára az álláskereső, a nem nyilvántartott munkát keresők és szolgáltatást kérők is rendszeresen járhatnak az elhelyezkedési információk megszerzése, a közvetítés és az esetleges foglalkoztatási támogatásba kerülés céljából. Ehhez az álláskereső a jogszabály által útiköltség térítést kapnak. A munkáltatók felkereséséhez szintén van lehetőség utazási költségtérítést adni, amennyiben a konkrét álláskereső céljából történik. A közlekedés mind a Kirendeltségre, mind a munkába járáshoz biztosított, megfelelő. A Kirendeltség által a térségben megvalósított munkaerő-piaci programok célja a kiemelt és a programban meghatározott valamilyen egyedi vagy többféle hátránnyal rendelkező célcsoportba tartozó álláskereső munkaerő-piaci helyzetének koncentrált javítása, összetett támogatási és szolgáltatási tevékenységekkel.

Az Önkormányzat iparterület kialakítását határozta el és annak megvalósítása jelenleg folyamatban van, amely esetlegesen kisebb mértékű javulást eredményezhet a helyben foglalkoztatás tekintetében.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A 25 év alatti nyilvántartott álláskereső fiatalok foglalkoztatását, a munkaerőpiacra történő átmenet megkönnyítését célzó képzésekre nagy hangsúlyt fektetnek Magyarországon. A pályakezdők, fiatalok kiemelt hátrányos helyzetű csoportként van definiálva az Unióban és Magyarországon

egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és bánásmódot jelent adott esetben. Azaz: a munkaerő-piaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdeőknek külön támogatás (munkatapasztalat-szerzés) áll rendelkezésre, továbbá előnyük van a képzésekben, elsősorban a felvételikben eredményesebben szerepelnek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Bokod Községben nem releváns.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Bokod Községben nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem áll rendelkezésre adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról módosítása értelmében 2015. január 1-től a szociális terület is jelentős változáson ment át és ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került.

Bokod Község Önkormányzatának Képviselő Testülete a 2/2015 (I.30.) önkormányzati rendeletével szabályozta a rendkívüli települési támogatást, valamint a lakásfenntartási támogatás odaítélésének feltétel rendszerét.

Az álláskeresői segélyt a Járási Foglalkoztatási Osztály folyósítja, mely az alábbiak szerint alakult az elmúlt években.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	1 559	1,5	0,1%
2013	1 532	1,75	0,1%
2014	1 531	2	0,1%
2015	1 529	1,75	0,1%
2016	1 515	1,75	0,1%
2017	-	3,25	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy 2012. és 2016. között szinte azonos a szám, viszont 2017-ben megugrik, de még így is nagyon elenyésző, ami valószínűsíthetően Vértesi Erőmű Zrt. megszűnésével hozható összefüggésbe.

A következő adatsor a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számának alakulásáról hasonlóan fontos. Ennek elemzése során a táblázat idősoros elemzése alapján látható, hogy

2012-től 2014-ig csökken majd 2015-től 2016-ig nő, 2017-re pedig ismét csökken a járadékra jogosultak aránya. Látható, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők nem jutnak hozzá a támogatáshoz. Ennek oka, hogy esetlegesen a szükséges szolgálati viszony hiánya.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	58	12,75	22,1%
2013	54	12	22,1%
2014	34	4,75	14,0%
2015	40	9,75	24,5%
2016	30	10,25	34,5%
2017	32	8	25,4%

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	5,75		0,37%	8	13,51%
2013	10,25		0,67%	11	20,24%
2014	4,75		0,31%	6	18,85%
2015	7,75	0	0,51%	11	26,97%
2016	3	0	0,20%	3	10,89%
2017	4,75	1	-	-	-

A 3.3.3. számú táblázat adatsorához fontos kiegészítő információ, hogy Bokod Községben 2012-ben 1559 fő volt a 15-64 évesek száma, míg 2016-ben 1515 fő volt. Ezen adatsor azt jelzi, hogy Bokod Községben a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat a járási hivataltól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	809	-	0	0	0	0	0	0
2013	806	-	0	0	0	0	0	0
2014	806	-	0	0	0	0	0	0
2015	807	-	0	0	0	0	0	0
2016	807	-	0	0	0	0	0	0
2017	806	-	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	18	0
2013	15	0
2014	19	0
2015	26	0
2016	25	0
2017	-	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) bérlakás-állomány

Bokod Község Önkormányzata nem rendelkezik bérlakásokkal.

b) szociális lakhatás

Településünk nem rendelkezik szociális célú lakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nem rendelkezünk információval erre vonatkozóan.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság
Bokod Községben nem ismert hajléktalan személy jelenléte.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatást segítő támogatásról az önkormányzati hivatal igyekszik széleskörű tájékoztatást nyújtani, ilyenek például a lakhatási támogatás, a szociális tűzifa juttatás, illetve a rezsi csökkentéshez kapcsolódó támogatások. Az Önkormányzatunk által biztosított támogatásokat elsősorban munkanélküliek, idősek, gyermeküket egyedül nevelő szülők igénylik.

f) eladósodottság

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre pontos adat. Az Önkormányzatunkhoz benyújtott átmenti segély kérelmekben foglalt indokolások alapján érezhető, hogy számos családnak komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Az ilyen helyzetbe jutók veszíthetik el a lakásukat, válhatnak hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői:

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő nem lakás célú ingatlanban élőkről nincs tudomásunk. A településünkön a közszolgáltatással és közműszolgáltatásokhoz való lefedettség 95 %-os. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés Oroszlány járás székhely település közelsége miatt jónak mondható, az a napi igényeket kielégíti.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szempont vizsgálata nem releváns, mivel Bokod községben nincsenek szegregátumok.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

-

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

-

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

-

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E feladatainak az Önkormányzat maradéktalanul eleget tesz.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Bokod község Önkormányzata a következőket biztosítja: - étkeztetés, - házi segítségnyújtás Dad Község Önkormányzatával kötött megállapodás alapján. A család segítés, - gyermekvédelmi ellátást Oroszlány Várossal kötött megállapodás alapján biztosítja az arra rászorulóknak számára.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmóddal való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2013	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2014	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2015	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2016	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	n.a.

A házi orvos által ellátott személyek számáról információval nem rendelkezünk.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére háziiorvosi szervezett szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)

2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Az alapellátásokhoz való hozzáférés községünkben biztosított. A szakellátás ugyan 8 km-es körzeten belül elérhető, mégis sokaknak gondot okozhat azok megközelítése. Szükséges lenne nőgyógyászati, fül-orr-gégészeti, szemészeti szakorvosi vizsgálatok meghatározott rendszerességgel történő szervezése a településen, ami a mélyszegénységben élők számára az ellátásokhoz való hozzáféréseben előrelépést jelenthetne. Erre vonatkozó pontos igény azonban nem ismert. Nem ismert továbbá az sem, hogy lenne-e bármilyen szakorvos, aki igény esetén elvállalná a Bokodon történő rendelést. 2015-ben került átadásra az egészségház, melyben rendel háziorvos, fogorvos és védőnő, valamint kialakításra került egy külön rendelő is melyben lehetőség van szakorvosok rendelésére is.

Magánpraxisként működik belgyógyászati szakrendelés.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Bokod Községben a védőnő évente egészségnapot szervez, amelyen kortól és nemtől függetlenül részt vehetnek az érdeklődők díjmentesen. A szakellátásokon kívül prevenció és szűrőprogramokhoz a településünkön ezen a fórumon kívül a vállalkozások által szervezett szűréseken jutnak hozzá az igénylők.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az iskolában és az óvodában megoldott a gyermekek fejlesztése, ezek az intézmények koordinálják a fejlesztést. Bokod községben nincs rehabilitációra lehetőség, az idősek számára Kisbér és Oroszlány településeken van lehetőség ilyen jellegű ellátások igénybevételére.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésre az önkormányzat jelenleg csak közvetve tud hatást gyakorolni. Az önkormányzat az étkeztetést vállalkozó bevonásával látja el. Az elmúlt időszak Szolgáltatója igyekszik nagy hangsúlyt fektetni a változatos étrendre, és csökkent sós tartalmú ételek készítésére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen két sportegyesület működik: az egyik a labdarúgást képviseli, a másik pedig három sportág (atlétika, teremkerékpár, természetjárás) szakosztályát működteti. Ezek alapján nem csak a fiatalok számára adott a sportolási lehetőség – jellemzően ingyen -, hanem a közép- és idősebb korosztály részére is. Számukra a természetjárás szervezett kereteken belül nyújt aktív kikapcsolódást, amellyel 80-100 fő él is különböző események alkalmával. Rajtuk kívül aktív sportolást űzők száma 120-150 fő, a létszám több mint fele igazolt versenyző. Már óvodai szinten van lehetőség a gyerekeknek heti egy alkalommal aktív sportolásra, az iskola testnevelője (egyúttal szakedző is) által vezetett foglalkozásokon. A helyszínek legtöbbször az iskola tornaterem ill. a labdarúgó pálya. A felsorolt programok mellett civil kezdeményezéssel zajlanak különböző mozgással összefüggő sportkörök is, amelyek már díj ellenében vehetőek igénybe (zumba, jóga, stb.).

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön csak a kötelező Önkormányzati feladatként ellátandó házi segítségnyújtás jelenik meg személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásként. Egyéb ellátás csak a környező, 10-20 km-es távolságban lévő településeken érhető el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Ilyen jellegű panasszal még nem keresték meg a hivatalunkat, nincs tudomásunk ilyen jellegű gyakorlatról.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nincsen tudomásunk ilyen történésről.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	90
2013	122
2014	60
2015	78
2016	78
2017	75

Forrás: TelR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	6	n.a	-
2013	8	0	7,67

2014	10	3	13,19
2015	-	1	-
2016	8	0	8
2017	-	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, a sportegyesületek, az azonos érdekekre, érdeklődésre létrejött szerveződések és folytathatnánk a sort. Nagyon erős a civil szervezetek jelenléte a településünkön. Közösségépítő, közösségszervező szerepe szintén jelentős a helyi egyházaknak. A közösségi élet jelentős fórumai a községi rendezvények, a közmeghallgatások. pl. polgárőrség, Borbarátok, Nyugdíjasklub, DeJaVu Táncsoport stb.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az Oroszlányi Rendőrkapitányság beszámolója alapján Bokod Községben a közbiztonsági helyzet jó, a bűnözés tekintetében a bűncselekmények közt a legmagasabb számban a személy-, a közrend-, és a vagyon elleni bűncselekmények szerepelnek.

A település közbiztonságának további javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Bokodi Polgárőr Egyesületnek, akik önállóan, illetve a rendőrséggel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el. Részt vesznek az iskolai bűn- és baleset-megelőzési munkában, a rendőrkapitányság által szervezett fokozott ellenőrzésekben és végrehajtandó rendezvénybiztosításokban, ahol rendezői feladatokat is ellátnak.

Az etnikai konfliktusok nincsenek jelen a községi élet napjaiban.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Bokod Községben, csak úgy, mint a világban bárhol, karácsony környékén erősödik fel a szolidaritás és felelősség érzete az emberekben, amikor alapítványok, egyházak az emberek tudatát rávilágítják e területre. Bokod Községben nem csak karácsonykor, hanem évközben is jellemzőek a helyi közösségi szolidáris kezdeményezések:

- helyi Vöröskeresztesek által szerzett használt ruhaosztás
- karácsonyi élelmiszer csomag osztása családosok, rászorulóknak részére
- Katolikus Caritas felajánlásból évente kétszer kerül sor 60-70 élelmiszer csomag kiosztására szociális rászorultság figyelemvétele mellett
- természeti katasztrófák idején lakossági felajánlásokból tartós élelmiszereket, szükség szerint játékot, ruhaneműt juttatnak a rászorulóknak részre
- a közösségi rendezvények is a felajánlásoknak köszönhetően valósulhatnak meg ilyen nagy számban.
- Enni-adok doboz

Az önkéntes munka még nem olyan gyakori településünkön ennek megismertetése, elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre és az abban való részvétel feltételeinek megteremtése szükséges a község lakossága körében.

A középiskolások számára előírt kötelező 50 órás közérdekű munkavégzéshez segítséget nyújt az önkormányzat. Az önkéntes munkavégzés jó lehetőség a diákoknak is, és a társadalom számára is pozitív, hiszen munkára és egymás iránt érzett felelősségre neveli a fiatalokat. Ennek

szellemében Bokod Község Önkormányzata is regisztráltatta magát a fogadószervezetek közé. Ennek népszerűsítése szükséges a településen.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Regisztrált munkanélküliek közül kevesen kérnek és kapnak segítyt	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében).
Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők szakorvosi ellátáshoz való hozzáférése, igényére vonatkozóan	mélyszegénységben élők szakorvosi ellátáshoz való hozzáférési igényének felmérése
Célzott kulturális, közösségi programok hiánya	pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében és ez által a kompetenciájuk fejlesztése
A regisztrált munkanélküliek korcsoportok szerinti megoszlását vizsgálva esélyegyenlőségi szempontból kiemelkedő az 50 év feletti álláskereső magas aránya	Térségben működős potenciális foglalkoztató szervezetek, feltérképezése és a képzési igények felmérése. A feltárt képzési igényekhez illeszkedő felnőttképzési lehetőségek feltérképezése a szakképesítés megszerzésének támogatása.
Az 51-55 év közötti korcsoport foglalkoztatottsága az elmúlt években romlott.	51-55 év között álláskereső problématerképének elkészítése, a feltárt akadályozó tényezők enyhítésére, akcióprogram kidolgozásával.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

E fejezet leírásakor a település bemutatása során elemzett demográfiai táblák segítségével szolgálnak. A demográfiai táblák alap adatokat szolgáltatnak a településen élő gyerekek száma, életkori megoszlása stb. vonatkozásában. 2. számú táblázat – Állandó népesség alakulása 2016 évben

állandó népesség száma	2167 fő
nő	1099 fő
	50,72 %
férfi	1068 fő
	49,28 %
0-2 évesek	57 fő
	2,63 %
0-14 éves nők	136 fő
	6,28 %
0-14 éves férfiak	152 fő
	7,01 %
15-17 éves nők	37 fő
	1,71 %
15-17 éves férfiak	27 fő
	1,25 %
18-59 éves nők	625 fő
	28,87%
18-59 éves férfiak	685 fő
	31,61 %
60-64 éves nők	76 fő
	3,51 %
60-64 éves férfiak	75 fő
	3,46%
65 év feletti nők	225 fő
	10,38 %
65 év feletti férfiak	129 fő
	5,95%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést kap a településen jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek december (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	8	10
2013	9	15
2014	12	22
2015	3	23
2016	6	21
2017	9	18

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. Településünkön biztosított ellátás:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében a 2016. évtől átstrukturálódott az eddigi alapszolgáltatási rendszer és integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról. Két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ. A gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. Nálunk ezt Oroszlány Város Szolgálat látja el, megállapodás alapján.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A *rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény* megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

Jogosultak köre: A jogosultságot akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2016. évben 37.050.- Ft-ot),
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza (2016. évben 39.900.-Ft), vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- a gyermek nagykorúvá válása után is jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte

be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. (Nagykorú gyermek jogosultságát házasságkötése esetén az új családban felül kell vizsgálni.)

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára. A jövedelemszámításnál irányadó időszak: rendszeres jövedelem esetén - kérelem benyújtását megelőző hónap, nem rendszeres jövedelem esetén megelőző egy év átlaga.

Jogosultak továbbá Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 6.000.- Ft gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást. Emellett ingyenes étkezésben is részesülnek a rászoruló gyermekek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	54
2013	35
2014	30,5
2015	33,5
2016	28
2017	27

Fenti táblázatból megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezetttek száma évről-évre csökken.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a	0	0
2013	6	10	27	80	0	0
2014	6	11	33	85	0	0
2015	15	8	26	82	0	0
2016	33	12	29	90	0	0
2017	39	16	29	138	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A rászoruló gyermekek, családok hozzá jutnak a támogatásokhoz.

Figyelembevétel, hogy a 0-14 évesek száma az 2016-ban 288 fő volt, a fenti táblázatokról látható, hogy ehhez viszonyítva az ingyenes étkezésben résztvevők az óvodában 11,4 %, az ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyamon 4,1 %, az 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma az 1-13. évfolyamon 10%, az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma 31,2 %, az óvodáztatási támogatásban részesülők száma 0%, nyári étkeztetésben részesülők száma az összes gyerek létszám 0%-a.

Látható tovább, hogy a tankönyvellátásban részesülők száma évről évre növekedést mutat a juttatásban részesülők aránya elég magas.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A fentiekben elemezve.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Bokod Községben nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szempont vizsgálata nem releváns, nincs szegregátum Bokod községben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését. A jogszabályok mellett az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.

Mindezekre építve lehet szövegesen kifejezni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3. fejezet a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznak rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyerekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának lehetséges formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

Az Önkormányzatunk által ellátott egészségügyi, gyermekjóléti, és gyermekvédelmi szolgáltatások a törvénynek megfelelően működnek, a szakember-ellátottság az oktatási intézményekben és szakmai szolgálatokban eléri a törvény által megszabott normákat. A jelzőrendszer tagjai sikeresen működnek együtt, a jelzőrendszer tagjai által megjelölt feladatokat hatékonyan látják el, szakmai továbbképzésük folyamatosan biztosított. A továbbiakban is ennek biztosítására kell törekednie az Önkormányzatnak.

Az utóbbi években egyre jelentősebb igény jelentkezik a településen bölcsődéi ellátásra, amely időközben kötelező feladatává is vált a helyi önkormányzatnak, megoldása pályázati forrás igénybe vételével remélhetőleg megvalósul.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött álláshelyek (TS 3201)	védőnői száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1		101
2013	1		100
2014	1		99
2015	1		103
2016	1		107
2017	1		118

A védőnő 0-7 éves korig gondoz, így a táblázatban az egy védőnőre jutó gyermekek száma a 0-7 éves korosztályt jelenti.

Bokod Község abban a szerencsés helyzetben van, hogy immár évtizedek óta ugyanazon védőnő látja el kiválóan a szakmai feladatokat. Betöltetlen státusz nincs. A védőnő személye a garancia arra, hogy a településünkön élők minden ellátást megkapjanak, amit a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) EszCsM rendelet előír. Továbbá a védőnő önkéntes munkájának köszönhetően azon felül egyéb egészségügyi és szociális tevékenységeket is ellát, kiemelten jó

kapcsolatot tart fent a házi orvossal (gyermekorvossal), fogorvossal, intézményvezetőkkel, és az önkormányzati hivatal szakembereivel.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön nincs szakosított házi gyermekorvos. Ezen orvosi tevékenységet a házi orvos látja el egy személyben. Azonban a szabad orvosválasztás elvét kihasználva, a településünkön élő gyermekek hozzávetőlegesen 60-70 %-át viszik gyermek szakorvoshoz Oroszlányba a szülők. Érdemes lenne felmérni a Bokodon történő gyermek szakorvosi feladatok iránti igényt. Nem ismert továbbá az sem, hogy lenne-e szakorvos, aki igény esetén elvállalná a Bokodon történő rendelést.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben.

d) gyermekjóléti alapellátás

Településünk ezen kötelező feladatát kistérségi megállapodás keretében Oroszlány Város Önkormányzatának megbízása útján látja el. Oroszlány Város Önkormányzata által működtetett Önkormányzati Szociális Szolgálat támogatta a gyermeket és családjukat. A feladatellátás formája a járási rendszer bevezetését követően az idei évtől: Önkormányzatok között kötött megállapodás.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekvédelmi ellátórendszerbe bekerült gyermekek szükségleteinek prognosztizálása teszi lehetővé a szolgálat-centrikus, főként a megelőzésre alapozott rendszer működtetését. A pozitív személyiség-tartalmakat átadó-átvevő szocializációs folyamat fázisai meghatározott lépésekben követik egymást.

e) gyermekvédelem

Településünkön a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amelyet a fentiek szerint ismertetett Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből áll.

Mind az óvodában, mind az iskolákban, gyermek és ifjúságvédelmi felelős foglalkozik a gyermekvédelmi esetekkel, kapcsolatot tart a szülőkkel.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység gerincét a hivatásos rendőrök által, alapfokú és középfokú oktatási intézményekben, osztályfőnöki órákon végzett oktató-nevelő munka adja.

Célja a fiatalok elkövetővé, áldozattá válásának elkerülésére való felkészítés, melynek többnyire hosszú távú hatásai vannak a kriminalitásra. Az általuk nyújtott kínálatból az egyes iskolákban alkalmazandó programokat, témaköröket maguk az iskolák pedagógusai határozzák meg helyi sajátosságaik alapján.

A fiatalok elkövetővé, áldozattá válásának elkerülése érdekében a gyermekek felkészítésében a helyi társadalom – a lakosság és a civil szervezetek – nagyobb mértékű bevonására, megelőző előadások szervezésére lenne szükség. Az óvodás korú gyermekeket már lehet erőszak-felismerésre tanítani, és tudtukra adni, hová fordulhatnak segítségért, az erőszak természetéről, ártalmairól, az erőszakmentes szexről, párkapcsolatról és kommunikációról a 6-14 korú gyermekek felkészítése nem csak a közoktatási intézmények és a rendőrség kompetenciája. Szükség van a szabadidős programok bővítésére a kortárs- erőszakkal, illetve a családon belül a gyermekekre irányuló erőszakkal kapcsolatban, a párkapcsolati erőszak felismerésének és kivédésének támogatására, melyben a civil társadalom közreműködése nélkülözhetetlen.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehetők a rendszeres gyermekvédelmi támogatások átmeneti segély pénzbeli hozzájárulás vagy tűzifa formájában. Településünkön nem elérhető, de tájékoztatást tudunk adni a gyermekek átmeneti otthona, az anyaothton, szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozására vonatkozóan, ezzel kapcsolatos közvetítői tevékenységet vállalunk.

Talán országosan érezhető, hogy a gyermekeket nevelő családok légköre egyre feszültebbé válik, lazulnak a családi kötelékek, csökken a gyermekek feletti kontroll, átértékelődnek a családi lét szempontjából fontos értékek, amelyek mind jelentősebb befolyásoló tényezők a gyermekek szociális helyzetének és jövőjének szempontjából. Az anyagi szempontból hátrányos helyzethez általánosságban véve társul a lakhatási körülmények romlása is, ami tovább rontja az érintett gyermekek szociális helyzetét.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A diákok tanórán kívül eltöltött ideje a „szabadidő”. Ez a kifejezés nem a legszerencsésebb, hiszen napjaink rohanó világában ennek, az iskolán kívül eltöltött időnek nagy részét a házi feladatok elkészítése, a következő napra való felkészülés, valamint a különórákon való részvétel tölti ki. Ez nem meglepő, mivel a továbbtanulás szempontjából a diáknak érdeke az egész napos tanulás, minden előnyével és hátrányával együtt. A településünkön élő gyermekek által a köznevelési intézményrendszeren keresztül elérhető egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programjai korlátozottak a finanszírozási okok miatt. Bokod Községben a civil szervezetek és önkéntesi munkával az Önkormányzat dolgozói vállalnak fel efféle tevékenységeket szabadidejükben.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai és a védőnő 2 hetente 1 nap nyári gyermek programot szerveznek, ahol a gyerekek nagy számban vesznek részt. A szülői munkaközösség nyári erdei gyermek táborát szervez. Az egyházak képviselői pedig hittantáborral várják a gyermekeket a nyári szünetben.

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés kielégítő, ezek további fenntartására kell törekedni.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Iskolaévben az általános iskolában és az óvodában biztosított a gyermekek étkeztetése. Jelenleg az Önkormányzatunk főzőkonyháján egy külsős cég segítségével történik a konyha működtetése.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről nincsenek információ, az óvoda és az iskola intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből áll.

Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, a gyógyszeres kezelés mellett nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és a gyógypedagógiai

oktatás. Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhető, a törvény által szabályozott keretek között.

Az egyenlőséget biztosító intézkedések sokszor nem elegendők, hiszen az emberek nem rendelkeznek egyforma anyagi háttérrel. Bár az országban működnek tehetség gondozó programok, az önkormányzat helyi szinten nem tesz a jó képességű hátrányos helyzetű tanulókért. Jó gyakorlat lenne, ha arra érdemes diákokat, az önkormányzat valamilyen módon támogatná. Az igényre és a támogatás lehetőségének módjára azonban nincs információ és kialakult gyakorlat, annak felmérése és részletes kidolgozása lenne szükség, a helyi általános iskola pedagógusainak bevonásával.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az önkormányzat alapellátási kötelezettségei és önként vállalt feladatai ellátása értelmében gondoskodik oktatási-nevelési intézménye, a **Dr. Nemere Zoltán Óvoda** működtetéséről. Az óvodai gyermekvédelmi munka fő feladatát a megelőzés, a segítség nyújtás képezi. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Ezen belül fő feladatuk a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való speciális foglalkozás. Az óvoda pedagógiai programjában kiemelten foglalkozik a család funkcióinak megerősítésével, a veszélyeztetettség okainak feltárásával és azok megelőzésével.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	5.30-16.30-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	-
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Dajka/gondozónő	4	-
Kisegítő személyzet	1	-

Az óvoda nyitvatartási ideje jól illeszkedik a munkában álló szülők munkaidejéhez, a szülők már reggel 5:30 órától vihetik a gyerekeket, ahol délután 16.30 óráig tartózkodhatnak. Az óvoda a nyári időszakban 4 hetet tart zárva, ilyenkor igény szerint egy másik település óvodájába lehet a gyermekeket hordani. Minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet, valamint a szakemberek mindegyike rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel.

A köznevelési törvény új rendelkezései alapján a 2013/2014 nevelési évtől az óvodánkban összesen 6 fő óvodapedagógus alkalmazása vált szükségessé. Betöltetlen státusz nincs. Saját gyógypedagógussal nem rendelkezünk, azonban az intézményeink szolgáltatást vásárolnak, ha

nincs megfelelő szakember, akivel ezt meg tudná oldani, vagy abban az esetben, ha a meglévő szakember kapacitása nem elegendő az ellátandó feladatra. Ezáltal a feladat ellátás biztosított. (pld. fejlesztő pedagógus, logopédus)

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Bölcsődével és családi napközivel községünk nem rendelkezik.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembevételével az oktatási intézmények biztosítják a korai fejlesztést és gondozást az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Az intézményeinkben a HH, HHH, SNI gyerekek aránya a tanköteles populáció tekintetében alacsony, minden rászoruló fogyatékos és kiemelt figyelmet igénylő gyermek/tanuló számára biztosított az intézményekben a lehetőség a részvételre, ahol a gyermekek és a tanulók megkapják a szükséges szakmai szolgáltatásokat, amely lehetővé teszi, hogy integrálódjanak korosztályukba, ezáltal biztosítva a jövőben – lehetőség szerint - azonos esélyeiket. A településünk azonban csak 8. évfolyamig biztosítja ezen feltételeket. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekeknek a településen kívül elérhető továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadáshoz történő hozzáférésük problémás lehet, mert az utazás költségeinek megtérítése gondot okozhat családjuknak. Az iskolában minden évben egyszer biztosítják egy pályaválasztási tanácsadó látogatását, akik a gyerekek segítségére lehet.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gyógy-pedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	55	3	75	1	55	0
2013	49	3	75	1	62	0
2014	42	3	75	1	50	0
2015	40	3	75	1	51	0
2016	48	3	75	1	51	0
2017	61	3	75	1	61	0

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)

	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	79	84	163	30	18,4%
2012/2013	76	79	155	48	31,0%
2013/2014	73	83	156	49	31,4%
2014/2015	73	78	151	52	34,4%
2015/2016	69	73	142	52	36,6%
2016/2017	68	72	140	n.a.	-

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	8	8	1
2012/2013	8	8	1
2013/2014	8	8	1
2014/2015	8	8	1
2015/2016	8	8	1
2016/2017	8	8	1

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink, az óvoda és az iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt. A szükséges esetekben a gyermekek és tanulók megkapják a szükséges szakmai támogatást.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns, mivel településünkön egy oktatási és egy nevelési intézmény működik. Azonban érdemes tudomást szerezni a 8. évfolyamot eredményesen befejezők számáról.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	20
2012/2013	21
2013/2014	16
2014/2015	18
2015/2016	20
2016/2017	19

Hasonló a helyzet az iskolában, ahol a diákok elért iskolai eredményei alapján elmondható, hogy az országos átlag körüli eredményeket produkálják, így ennek szinten tartására kell hangsúlyt fektetni a továbbiakban.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak fogyatékos gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

Az óvodai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, a gyógyszeres kezelés mellett nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben. Az általános iskolai oktatásban a fogyatékos gyermekek számára elérhető a gyógypedagógiai oktatás. Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a fogyatékos gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás illetve étkezési, térítési díjukhoz 50% kedvezmény. Jelenleg az általános iskolai tankönyv ellátás ingyenes a szülők számára.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét támogatja. A települési önkormányzatok számára kiírt pályázathoz a Bokod Község Önkormányzata évek óta csatlakozik. Ehhez az Ösztöndíjrendszerhez saját forrást biztosít és igyekszik minden jelentkezőt, rászorulókat lehetőségeihez mérten támogatni.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékosággal élő gyermekeknek a községen kívül elérhető továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadáshoz történő hozzáférésük problémás lehet, mert az utazás költségeinek megtérítése gondot okoz családjuknak.	Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás biztosítása a községen, szakemberek és a civil szervezetek közreműködésével.
Az önkormányzat helyi szinten nem tesz kiemelten a jó képességű hátrányos helyzetű tanulókért. Jó gyakorlat lenne, ha arra érdemes diákokat az önkormányzat támogatná. Az igényre és a támogatás lehetőségének módjára azonban nincs információ, annak felmérése és részletes kidolgozása lenne szükséges.	jó képességű hátrányos helyzetű tanulók támogatása iránti igény felmérés, támogatás lehetőségének kidolgozása
Nincs pontos adat a gyerek szakorvosi ellátás iránti igényekről	gyerek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférési igényének felmérése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt plusz terhek nehezdednek rájuk, s ezek összehangolása néha nehézséget jelenthet. A munkába visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely

alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	796	763	767	734	29	29
2013	788	744	761	717	27	27
2014	782	749	764	733	18	16
2015	785	744	763	726	22	18
2016	777	738	759	726	18	12
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19	13

A rendelkezésre álló adatok alapján az adatgyűjtés a 15-64 év közöttiekre terjedt ki. A 64-74 évesekről nincs adat.

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Az arányokat tekintve elmondható, hogy közel azonosak, apró különbség vehető észre.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. Az esélyegyenlőség elősegítése szempontjából fontos támogatni és foglalkoztatni a gyedről, gyesről, családtag ápolásából a munkába visszatérőket. Munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetűeknek mondhatók a gyermekek gondozásáról visszatérők, ezért a – pályakezdőkhöz hasonló módon – az ő foglalkoztatásuk támogatása is indokolt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs adat erre vonatkozóan, az viszont egyértelmű, hogy a munkaerőpiacon az alacsony végzettségűek nehezebben kapnak munkát, vagy kizárólag a minimálbéres munkahelyeken valósul meg a foglalkoztatásuk. Esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhatott, amely lehetőség egyre csökkenő tendenciát mutat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adat

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges községünkben egy bölcsőde létrehozása. E vonatkozásban törvényi kötelezettség is életbe lépett a közelmúltban, ezzel összhangban jelentős igény tapasztalható országosan és helyi szinten is a munkáltatók részéről munkaerő felkutatására

Ennek érdekében önkormányzatunk – pályázati lehetőséget kihasználva- kíván a településen új bölcsődét létesíteni.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

A rugalmas munkaidő, családbarát szolgáltatások tekintetében a munkáltatók elsősorban a gazdasági érdekeiket nézik és nem a humán szempontokat veszik figyelembe. A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző, még ott sem, ahol ez lehetséges lenne. A munkaszervezést általában nehezíti ez a megoldás.

A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetősége sem jellemző, még a közeli városokban sem. A kisgyermekesek, a gyermeküket egyedül nevelők és a nagycsaládosok terheinek csökkentése és a közösségi kohézió erősítése érdekében szükségesnek mutatkozik, hogy a közművelődési intézmény és a szociális rendszer munkatársai, valamint a civil szervezetek összefogásával rendszeres családbarát programok és rendezvények továbbra is működjenek.

Az egyedül álló nőknek, anyáknak különösen nehéz a családi feladatok összeegyeztetése, a háztartás vezetésével kapcsolatos feladatok ellátása. A Nők célcsoport munkacsoportján belül igényként fogalmazódott meg az önkormányzat felé a rászoruló nők részére a fizikai, operatív segítség iránti igény.

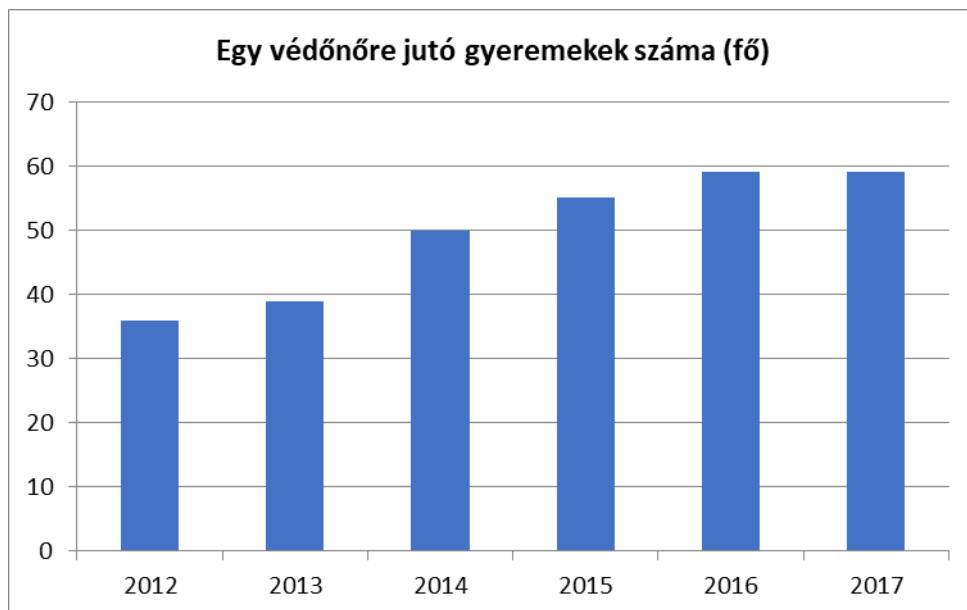
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít településünkön a védőnő. Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. Gyermekágyas asszonyok részletes tájékoztatást kapnak a fogamzásgátlás széleskörű lehetőségéről, szükség esetén segítséget is kaphatnak nőgyógyászhoz való eljutásban. Évente egy alkalommal nőgyógyászati rák szűrést szervez a védőnő. 2013. évtől bevezetésre került a 13. életévüket betöltött leánygyermek HPV elleni védőoltásának önkormányzati finanszírozása. Csecsemőgondozással szintén iskolában találkozik a gyermek, magas színvonalú oktatás eredményeként megyei versenyt is nyernek diákjaink a védőnő felkészítésének köszönhetően. A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében. Sor kerül életmód, életvitel tanácsadásra, egyéni beszélgetésekre, látogatások alkalmával, a szülés, a szoptatás, a táplálás és gyereknevelés témakörökben is hasznos útmutatást ad a védőnő. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is. A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	36	36
2013	1	39	39
2014	1	50	50

2015	1	55	55
2016	1	59	59
2017	1	59	59

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészséges fejlődésének felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola. Ezen túl a szomszédok sokat tehetnek az észlelés és jelzés érdekében.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nincs információ a krízishelyzetbe kerülő családok konkrét számáról, arról, hogy az igénybe vehető szolgáltatások kapacitása megfelel –e az szükségleteknek. Az viszont egyértelműen felmérhető, hogy nincsenek helyben krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona és anyaothton a településen). Hiányzik a nevelőszülői hálózat. Sajnálatos tény, hogy az anyaothtonok országos szinten kis számban működnek. Bokod Községben ötévente fordul elő egy-egy eset, amikor otthonra van szükség, de olyankor gondot okoz, hogy akár 200 km-re is elkerülhetnek a családjuktól, ez nehezíti a kapcsolattartást.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Bokod Községben a házi orvos, a fogszakorvos is nő, az iskola, az óvoda vezetője, közös hivatal jegyzője szintén nő.

Bokod Községben a 15 civil szervezet közül 4-nek nő a vezetője, míg a Képviselő-testület bizottságának tagjai is bekerült női képviselő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátás területén dolgozók tapasztalatai alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság. A kismamák problematikájának enyhítésére szolgál a Baba-Mama Klub és a Baba Börzék.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Programok szervezése
Munkahely hiány	Munkahelyteremtés
Csecsemő, kisgyermek elhelyezése	Bölcsödé építés

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
 2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.
- A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Ahogy az a korábbi elemzésekben már kifejtésre került Bokod Községben magas az idős korú lakosság aránya, azon belül is a nők aránya kiemelkedő. Általánosan igaz, hogy a nők száma túlsúlyban van a 64 év feletti korcsoporton belül, közel kétszer annyian vannak, mint férfitaik.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, járadékban és járandóságban férfiak száma (TS 5201)	ellátásban, és egyéb részesülő	Nyugdíjban, járadékban és járandóságban nők száma (TS 5301)	ellátásban, és egyéb részesülő	Összes nyugdíjas
2012	289		379		668
2013	280		368		648
2014	273		355		628
2015	270		354		624
2016	263		346		609
2017	260		343		603

Megállapítható, hogy Bokod Községben nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak és nők száma egymással párhuzamosan csökkent az elmúlt évek során.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Ma Bokodon az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a község munkáltatóitól pedig erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások voltak megfigyelhetők az előző években. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel. Ezt és a napjainkban jelentkező komoly munkaerőhiányt figyelembe véve hozott a kormányzat több a nyugdíjas munkavállalókat érintő kedvező szabályt. (Nyugdíjas szövetkezetek létrehozása, járulékfizetési kedvezmények.)

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nincs adat

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunka program lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. A korcsoport igényeihez mért szolgáltatások keretében településünk nagy az igyekezet az idős, rászorult emberek folyamatos egészségügyi kontrolljának elvégzésére. A szűrő-, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások igénybevétele a településen folyamatában nem biztosított, ezért javasolt rendszeressé tenni a vizsgálatokat, elérhetőbbé tenni a korcsoport számára.

Szociális étkeztetés keretében az Önkormányzat azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk vagy egészségi állapotuk, fogyatékos állapotuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik, vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek az étkezéssel más módon gondoskodni.

A házi segítségnyújtás során az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítjuk. A szociális gondozók által biztosított ellátás célja, hogy a kora-, mentális-, egészségügyi – vagy fogyatékos állapota életvezetési nehézségek vagy egyéb szociális ok miatt problémás helyzetben lévő személyt nem intézményi keretek között, hanem saját otthonában vagy lakókörnyezetében hagyva, segíteni önálló, vagy önrendelkező életvitelének megtartásában.

A saját lakókörnyezetükben élő egyének, családok a szociális munka eszköztárával történő segítése, annak érdekében, hogy önálló, önrendelkező életvitelt folytassanak, érdekeiket képviselni és érvényesíteni tudják, valamint társadalmi beilleszkedésük megvalósuljon, melynek következtében:

- csökken az elszigetelődés, kirekesztődés
- harmonikus öregkor megteremtése.
- kényszerű környezetváltozás (szociális otthonba kerülés, kórház) elkerülése, illetve minél később kerüljön rá sor.

A munkacsoport ajánlása szerint nagy szükség lenne az idősek klubjának működtetésére. Korábban nagyon kedvelte az idősebb korosztály, mivel segítette elkerülni az izolációs érzést, segítette a magányoldás, feleslegessé válás érzés elkerülését. Akár még falu szépítő feladatokba is szívesen besegítenének az idősek. Az idősek nappali ellátása iránti tényleges igény nem ismert.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Bokod Községben az Önkormányzat fontos szerepet szán az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, amelyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot a község életébe. A településen nyugdíjas klub működik, e mellett dalkör és hímző szakkör is, melynek tagjai 90%-ban inaktív korúak.

c) idősek informatikai jártassága

Ezen a területen pontos adatokkal nem rendelkezünk. Vélelmezni lehet, hogy az országos átlagnak megfelelően Bokod Községben sem kiemelkedő ezen korosztály informatikai jártassága.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön igen aktívak az időskorúak, önmaguknak is számos programot szerveznek. Mivel idős korban jelentkeznek nagyobb számban az időskori betegségek, így korábban valamely civil közösség (pl. Cukorbetegéért Egyesület) rendszeresen szervezett egészségnapot és életmódtanácsadást is számukra. Ez hanyatlani látszik, amire megoldást nyújthat a Bokodi Emberekért Közalapítvány, amelynek tevékenysége ezekben a hónapokban éled újra. Bokod Község Önkormányzat hagyományosan minden évben megtartja az Idősek Napi rendezvényét, ahol az idősek részére tartalmaz mősorral, ebéddel, és zenés mulatsággal készül.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Programok szervezése, idősek klubjának újraszervezése
Állapotromlás	Egészségmegőrzési prevenciók szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Bokod Községben a fogyatékossgal élő személyek jelentős része a szociális szakemberek adatszolgáltatása szerint családban él.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
----	---	---	----------

2012	n.a.	n.a.	0
2013	58	73	131
2014	56	66	122
2015	52	63	115
2016	50	63	113
2017	50	57	107

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára vonatkozóan nincs információ, mivel nincs szakosított ellátás a településen

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Bokodon jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Önkormányzatunk nem rendelkezik szakosított intézménnyel, feladatot ellátó szakemberrel megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátása területén. Nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik.

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Bokod Község területén a közigazgatási épületek akadálymentesítése teljesen megoldott.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatók nem tartanak ügyfél fogadást településünkön.

Bokod Községben zajló kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés megoldott, hiszen e programok nagy része az Önkormányzati hivatal- Művelődési Házban és annak területén vannak.

A mozgássérültek sportprogramokhoz történő hozzáférése az iskola tornatermében biztosított, azonban nem jellemző, hogy mozgásukban korlátozottak részt vennének ilyen programokon.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítettség jogszabályban kötelezően előírt, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok számára. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez már előre vetíti, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni ezen kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A tömegközlekedési rendszerek akadálymentességét az önkormányzatnak ajánlott felmérni és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek nem megfelelő eszközöket, épületeket és szolgáltatásokat akadálymentesíteni szükséges.

A járdák akadálymentesítése részben biztosított. Meg kell felelni mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesség követelményeinek, a járműveknek, a megállóknak és azok környékének.

A közúti közlekedést kátyúk egyenetlen járdák, a járdáknál útpadkával szegélyezettnek, ami nehezíti a közlekedést. A közlekedést tovább nehezíti a településünkre zúduló tehergépjármű és kamionforgalom. Szerencsés lenne a forgalom – települést elkerülő – szabályozása.

Megemlítem, hogy az elmúlt években már nem a korábbi járdalapos megoldással készülnek a járdák, hanem előtérbe került a térköves megoldás, ami a járásukban, mozgásukban korlátozott személyek (kerekeszék, bottal, rolátorral közlekedők) akadálymentes közlekedését jelentősen megkönnyíti.

Különösen fontos, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

Elmondható, hogy a közúti közlekedésben, a lakhatási körülmények terén nagyobb mértékben szükséges figyelembe venni az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítását.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Nincs ilyen, nem értelmezhető, nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Bokod Község Önkormányzata a jelentkező igények, szükségletek estén erején felül igyekezne segíteni a hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások kialakítása terén.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Akadályok megszüntetése, programokhoz való hozzáférés segítése
Munkahely hiány	Munkahely létesítés

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Bokodi Római Katolikus Egyházközösség (székhely: 2855 Bokod, Fő u. 2.) a bokodi katolikus vallású fiatalok hitbéli nevelődésének elősegítését szolgálja.

Bokodi Evangélikus Gyülekezetért Alapítvány (székhelye: 2855 Bokod, Fő u. 25.) a hitélet erősítése, különös tekintettel az ifjúság és az idősek körében végzendő tevékenységre, valamint az egyházi tulajdont képező ingatlanok karbantartásában való közreműködésre.

Bokodi Református Egyházközösség (székhely: 2855 Bokod, Fő u.45.) a bokodi református vallású fiatalok hitbéli nevelődésének elősegítését szolgálja elsődlegesen.

Bokodi Sportegyesület (székhely: 2855 Bokod, Fő u. 27.) feladatának tekinti a rendszeres testedzés, sportolás biztosítása, tömegsport, szabadidő sport, illetve a nemzetközi és hazai versenyeken való részvételre való felkészítés jelleggel, valamint az egyesület tagjainak nevelése, a közösségi életre és a társadalmi öntevékenységre.

Bokodi – Erőmű Labdarúgó Egyesület (székhely: 2855 Bokod, Hősök tere 6.) szervezett keretben biztosít a gyermek-, ifjúsági-, felnőtt, tömeg- és versenysportnak, különös tekintettel a labdarúgásra.

Bokodi Polgárőr Egyesület (székhely: 2855 Bokod, Hősök tere 6.) a közrend, a közbiztonság segítése, a bűncselekmények és a balesetek megelőzésében közreműködés céljából jött létre.

Bokodi Nyugdíjas Klub Egyesület (székhely: 2855 Bokod, Hősök tere 6.) a tagjai érdekvédelmének, érdekképviselésének ellátását tűzte ki célul.

Az önkormányzat a kötelező közművelődési feladatát a Bokodi Szolgáltató Kft-vel 2015-ben kötött megállapodás keretében látja el. A Társaság által üzemeltetett Művelődési ház tekinthető Bokod legfontosabb közösségi színterének. A közművelődési szakember irányításával és munkájának köszönhetően kerülnek megszervezésre az évente visszatérő rendezvények, de minden évben adódnak új feladatok és újabb ötletek a helyi lakosság örömeire, az egyre fokozódó művelődési igényeik kielégítésére. A művelődési ház teret biztosít intézmények, civil szervezetek programjainak lebonyolításához, helyet ad: a helyi művészeti csoportoknak, kiállításoknak, ünnepségeknek stb. Igény szerint igyekeznek teret biztosítani a lakosság családi rendezvényeinek megtartásához is. A dolgozók munkájukat magas színvonalon, szívvel-lélekkel látják el. Igyekszenek minél színesebb, minél tartalmasabb, színvonalasabb programokat, műsorokat szervezni, amelyen az érdeklődő lakosság nagy számban vesz részt, a legtöbb rendezvény teltházzal zajlik. Támogatnak minden olyan kezdeményezést, amely az itt élők hangulatához, életérzéséhez pozitívan hozzájárulhat. Programjaikat úgy állítják össze, hogy valamennyi korosztály és csoport megtalálja az érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot.

A település nagyságrendjéhez viszonyítva igen színvonalas és sokrétű kulturális szervező tevékenység jellemző, ami nagyban hozzájárul a lakosok közérzetének, a fiatalok helyben maradásának javításához.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Bokod Község önkormányzatának nagyon erős kapcsolata van mind az egyházakkal, mind a civil szervezetekkel. Az önkormányzat minden évben igyekszik a falu közösségeit lehetőségeihez mérten támogatni. A 2017-es év első félévében 12 kérelem érkezett az önkormányzat támogatás igénylés céljából, amelyeket a Képviselő-testület támogatott is. Teszi ezt az önkormányzat azért, mert az évközi rendezvények, szükség szerinti adománygyűjtői, gyakran szervezői ezek a szervezetek. Az egyházak fő szervezésével valósul meg évről-évre a húsvét, az augusztus 20-ai kenyérszentelés, és a négy adventi hétvége megemlékezése. A civil szervezetek a fő támogatói, partnerei az önkormányzati rendezvényeknek, ahol személyes jelenlétükkel, feladatvállalásukkal biztosítják az önkormányzati rendezvények sikerét. Kiemelkedő ezek közül is a polgárőrség szerep vállalása, akik kiemelkedően magas óraszámokban biztosítják, nem csak a rendezvények ideje alatt, de a hétköznapiakon is a közrendet, közbiztonságot a községben.

A civil szektor települési szerep vállalása tekintetében az önkéntes munkavégzés lehetőségét, szervezett irányítását lehetne még hasznosítani. Fontos szerepet vállalhatnának a diákok, akiknek az érettségi megszerzéséhez közérdekű önkéntes munkavégzést kell igazolni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Ez a terület 2012. évre elérte tetőpontját. Az új Önkormányzati törvény véget vetett a társulások fénykorának. Megszűnt a normatívával ösztönzött társulási kényszer, aminek eredményeként csak a legszükségesebb, főként szakosított ellátás területén maradt meg szerződéses jogviszony. Ezek a partnerségek azonban már kimerülnek a szerződés aláírás, és beszámoló készítése-elfogadása tevékenységben.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Bokod Községben nincs nemzetiségi célcsoport, ez a szempont nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a rendezvényszervezés és adománygyűjtés tevékenységet. A községünk fejlődésében, az elszegényedési folyamat lassításában, megállításában, a szociális gazdaság kiépítésében rendkívül fontos szerep hárul a civilekre a jövőben. A jelenleginél sokkal több, sokrétűbb szociális, egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási szolgáltatásokra lenne szükség. Az önkormányzat korlátozott lehetőségei miatt ezek létrehozása, működtetése az önkormányzati-, a köznevelési-, és a várható egészségügyi reform végett nagymértékben csak a civil szektor közreműködésével, e tevékenységekre alkalmassá tételével valósulhat meg.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat és a civil szervezetek közbenjárásával, igény esetén támogatást nyújtanak bizonyos célok eléréséhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online és személyes kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseikért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

A személyes közreműködést igénylő kontrollmechanizmus mellett, a Komplex tanulmány Bokod Község honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkahely teremtés	Pályázati forrásból ipari terület létrehozása, kis és középvállalkozások támogatás (adókedvezmény)
	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők szakorvosi ellátáshoz való hozzáférése, igényére vonatkozóan	Mélyszegénységben élők szakorvosi ellátáshoz való hozzáférési igényének felmérése
Gyermekek	A szülők általi negatív minta átörökítése-- szocializációs hiányosságok	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
Idősek	Szűrő-, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások hiánya	Egészségnap szervezése, szűrővizsgálatok szervezése
	Vannak olyan idősök- főleg egyedülálló nők, akik nem tudnak közösségi programokon részt venni egészségi állapotuk miatt. elszigetelten, magányosan élnek. Egyedül élők elmagányosodása	Programok létrehozása Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása – civil szervezetek segítségével.
Nők	Céltzott programok, munkalehetőség hiánya a célcsoport, nők esetében, illetve közösség hiánya, elmagányosodás. Magas a gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényesedés kockázata	Programok a település kulturális rendezvényein, közéleti szerepvállalás elősegítése. Munkahelyteremtés
Fogyatékkal élők	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Akadályok megszüntetése, programokhoz jutás.
	Munkahely hiány	Munkahely teremtés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pályázati forrásból ipari terület létrehozása.	Önkormányzat
	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők szakorvosi ellátáshoz való hozzáférése, igényére vonatkozóan	Védőnő, Önkormányzat, Szociális Szolgálat
Gyermekek	A szülők általi negatív minta átörökítésszocializációs hiányosságok	Oktatási-nevelési intézmények, Szociális Szolgálat, Védőnő
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	Védőnő, Oktatási-nevelési intézmények, háziorvos, fogorvos
Idősek	A szűrő-, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások hiánya	Védőnő, nyugdíjas klub, Bokodi Emberek egészségéért alapítvány
	Vannak olyan idősek- főleg egyedülálló nők, akik nem tudnak közösségi programokon részt venni egészségi állapotuk miatt. elszigetelten, magányosan élnek. Egyedül élők elmagányosodása	Önkormányzat, Nyugdíjas Klub, Vezető szociális gondozó
Nők	Munkalehetőség hiánya a célcsoport, nők esetében, illetve közösség hiánya, elmagányosodás. Magas a gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényesedés kockázata Munkába való visszatérés-bölcsőde létesítés	Önkormányzat, Civil szervezetek, Védőnő, Szociális Szolgálat
Fogyatékkal élők	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Önkormányzat, Civil szervezetek
	Munkahely hiány	Önkormányzat, Civil szervezetek, Védőnő

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, az egyéb hátrányos helyzetben élők egyenlő eséllyel rendelkeznek a nevelés, oktatás, foglalkoztatás és közszolgáltatásokhoz való hozzáférés területén. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők (az esetlegesen a későbbiekben ilyen helyzetbe kerülők) Bokod Községben megkapják az önkormányzat és intézményei, civilszervezetek és munkaügyi szervek segítségét, hogy kiutat találjanak abból a helyzetből, amit önállóan már nem tudnak megoldani. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jogainak tiszteletben tartását, védelmét, az egyenlő bánásmóddhoz való jogaikat. Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, problémáik megoldásaira, számítunk tapasztalataikra. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő esélyeket a foglalkoztatás, közélet területén, különösen fontosnak tartjuk az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét, a kisgyermekes édesanyák munkába állásának segítségét (bölcsőde létrehozás) a nők bántalmazása esetén a társadalom segítségét. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek fejlesztésére, a befogadó, nyitott szemlélet kialakítására. Mindezek elősegítésére a szakemberek, intézmények, civil szervezetek, mint jelzőrendszer működjenek, jelezzenek a megelőzésben és hatékony segítségnyújtásban.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Munkahely teremtés	Munkanélküliség, információ hiány	Foglalkoztatási szint emelése	-	Önkormányzatunk pályázat alapján ipar területet alakít ki, ahol cégek, üzemek, vállalkozások működnek majd, amelyek újabb munkaerőt keresnek.	Bokod Község Önkormányzata	2023. december 31.	Munkanélküliek számának csökkenése	Pályázati forrás+ saját forrás	Megvalósult pályázat esetén folyamatos fenntarthatóság.
2.	Szakorvosi ellátáshoz való hozzáférése	Jövedelem és információ hiány	Egészségi állapot javítása	-	kérdőíves igény felmérés	védőnő, Oktatási-nevelési intézmények, Védőnő, Bokodi Emberek Egészségért	2020 év vége	kérdőívek száma	humán erőforrás, kommunikáció,	fél év

						Alapítvány, házi orvos, fogorvos				
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Negatív minták megváltoztatása	Otthonról hozott negatív minták	A családban megjelenő negatív minták okozta hátrányok csökkentése	-	Tájékoztató és prevenciós programok létrehozása	Oktatási-nevelési intézmények, Szociális Szolgálat, Védőnő	2020. december 31.	Oktatási, nevelési intézeten belüli viselkedési problémák csökkenése	pályázati források, humán erőforrás	folyamatos
2	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek megosztása	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	Egészséges, tudatos életmódra nevelés	-	Programok, tájékoztatók, előadások	Oktatási-nevelési intézmények, Védőnő, Bokodi Emberek Egészségért Alapítvány, házi orvos, fogorvos	2019. december 31.	Programok által elért gyerekek száma	humán erőforrás	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Nők munkavállalásának esélyeinek növelése	Nőket érintő hátrányos megkülönböztetés	Női munkavállalókat érintő hátrányok csökkenése, női munkanélküliség csökkenése.	-	Önkormányzatunk pályázik egy ipar terület kialakítására, melyen a tervek szerint cégek, gyárak lesznek, akik munkaerőt keresnek.	Bokod Község Önkormányzata	2023. december 31.	Munkanélküli nők számának csökkenése	Pályázati forrás	Megvalósult pályázat esetén folyamatos fenntarthatóság.

					Bölcsőde létrehozása, könnyebb munkába állás lehetősége					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek egészségi állapotának megőrzése	Nehéz bejutás a vizsgálatokra és információ hiány	Egészségi állapot javítása	-	Idősek részére szervezett vizsgálatok.	védőnő, önkormányzat, Oktatási-nevelési intézmények, Védőnő, Bokodi Emberek Egészségért Alapítvány	2020 év vége	kérdőívek száma	humán erőforrás, kommunikáció,	fél év
2	Idősek elmagányosodásának megelőzése	Az idősek között magas az egyedül élők száma.	Közösségi együttlét biztosítása	-	Közösségi tér létrehozása, majd ott közösségi programok szervezése	Önkormányzat, Nyugdíjas Klub	2023. vége	Közösségi teret használók száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Megvalósult pályázatok fenntartási kötelezettsége alapján
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességű személyek helyi foglalkoztatás	A fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottságának hiánya.	A fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek foglalkoztat	-	Önkormányzatunk pályázik egy ipar terület kialakítására, melyen a tervek szerint cégek, gyárak lesznek, akik munkaerőt	Bokod Község Önkormányzata	2023. december 31.	Munkanélküli nők számának csökkenése	Pályázati forrás	Megvalósult pályázat esetén folyamatos fenntarthatóság.

	ának lehetősége.		ottségának növelése.		keresnek. Célunk, hogy olyan cégek is jöjjenek, akik alkalmaznak fogyatékkal élőket és megváltozott munkaképességűeket					
2	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférése	-	Közösségi tér létrehozása, majd ott közösségi programok szervezése	Önkormányzat,	2023. vége	Közösségi teret használók száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Megvalósult pályázatok fenntartási kötelezettsége alapján

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot segítsék elő, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

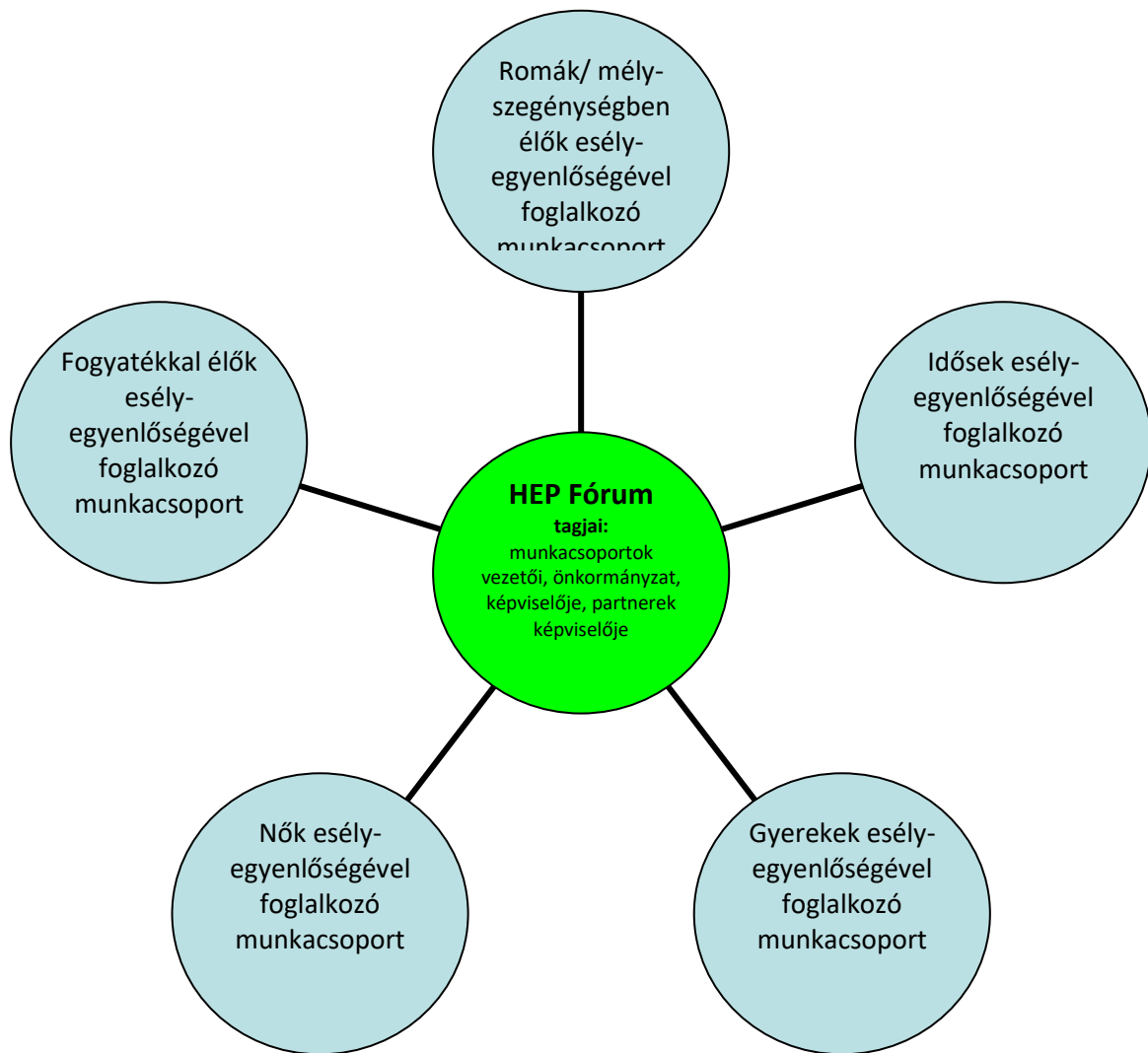
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Lázár Erika felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősséivel közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bokod község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bokod község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Bokod Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

